

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e19550/facsimile.pdf> (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

N°. 205.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Tredje og fjerdedag (8de) Møde.

(Den fjerdedag Behandling af Ordførers Forslag, § 4.)

Hanmerich: Det vigtigste Kædelingsforslag, der er fremstillet under Forhandlingerne af § 6, gaar ud paa, at denne Paragraph skal udstrækkes, og gaar ud fra, at der ved den gives et ganske foregent Indtryk af Kongens Frihed. Jeg skal derfor tillade mig at bemærke, at denne Indstrækning ikke er saa enestaaende. Det hedder saaledes nemlig i den Paragraph, som gaar forud, at „Kongen ikke uden Rigsdagens Samtykke kan være Regent i nogen fremmed Stier“. Dette er et Indtryk, som har spiret i Kongens Frihed og ikke i Andet; Ingen af os er det forment at blive Regent i hvilken som helst fremmed Stier (Vætter); det er kun Kongen. Tilføjet, at han ikke maa forelægge Regeringens Ede. Dermed, med Henblik til Borgernes Religionsfrihed, maa man lægge Vægt til, at flere Borgere ogsaa ere bundne til en vis bestemt Religionsbestemt, f. Ex. en Professor i Theologi kan ikke forlade den lutherske Religion. Det er paa Grund af hans Embede, og det samme, mener jeg, er ogsaa Tilfældet med Kongen: det er paa Grund af hans Embede som Konge. Der er af den høiærværdige Vidnes for Gudsland især lagt Vægt paa den Bane, der kunde opstaa ved Katholicismens Indtrængning, og af den ærde Kultusminister paa Vigtigheden af en Samklang mellem Konge og Folk. Det er dette, især det sidste Hensyn, som ogsaa jeg ser mit Beskedenmende maa lægge Vægt paa. Jeg tror, at det vilde i det Hele sære Hensyn og navnlig Meningsmæssigt Hjerte fra Kongen, naar han havde en anden Religion end det; der vilde derved fremkomme Forhemlinger, hvorpaa Historien afgiver Exempler i Mængde, jeg nævner blot Sædvan.

Hansfod: Kun den i de hvidbandede Rigsdagsmand (Hanmerich) kan man tillade de svære af ham anførte Indstrækninger med Indstrækninger i Kongens Samvittighedsfrihed, skal det være som saare vel sagt. Naar han dernæst siger, at den theologiske Professor ogsaa skal tilhøre Folket, skal jeg kun bemærke, at den theologiske Professor indtager denne sin Stilling i følge eget Valg; til var theologiske Professorstole er der ikke saaledes Arveret som til Thronen.

Hanmerich: Jeg maa hertil sære, at Paragraphen taler ikke blot om den Thronfølger, der skal være Konge, men ogsaa om den Konge, som altsid beholder Thronen; det er ham forment, at gaar over til en anden Religion; men det er kun som Konge, at dette er ham forment, og det er med den theologiske Professor ligesom med Kongen: naar han vil opføre sig som Professor, er det ham ikke forment at gaar over til en anden Religion.

Grundtvig: Jeg skal blot i Anledning af en Vættning af den sidste ærde Tale gøre den lille Bemærkning, at Samklangen bliver lige saa lille mellem Kongen og Folket, saa langt fra at stemme med Folket i Tro og Overbeviending, meget mere behæmper den, og det kan han meget godt gjøre og dog ligesom at høre til den evangelielutherske Kirke; derpaa har man Exempler med i alle Tider, thi det følger jo af sig selv, at Kongen kan raader saa for hvad han vil kalde evangelieluthersk Religion.

Formanden: Jeg ved ikke, om flere ville ytre sig; maaske den ærde Ordfører har noget at tilføje? Gode ikke, kunne vi gaar over til den følgende Paragraph.

Ordføreren: § 7 i Udsættelse lader saaledes: „Kongen er myndig, naar han har fyldt sit 18de Aar.“

Udsættelse har ved denne Paragraph Intet fundet at bemærke. Da Ingen begjærede Ordet i Anledning af Udsættelse § 7, gik man over til bet § 8.

Ordføreren: § 8 i Udsættelse lader saaledes: „Kongen kan ikke udsætte Regeringen, forinden han i den forenede Rigsdag har aflagt følgende Ed: „For den almægtige Guds Nafn lever jeg at holde Grundloven for Kongeriget Danmark og Velsign.“

Dog kan denne Ed altsid afslages af Thronfølgeren, naar han har fyldt sit 18de Aar.“

Derfor har Comiteen bemærket: „Som Folge af den Forandring, man foreslaar ved Titlen, maatte det i den hede: „Danmarks Riges Grundlov.“

En Minoritet (Braun, David, Hansen, Larsen, Schurmann, Ulfing) foreslaar hervedfor Udsættelse Ordføreren at oplage den hede almindelige Form: „Jeg lever og svareger, saa sandt hjælper mig Gud og hans hellige Ord.“

Udsættelse Hæderhed (med 9 med 7 Stemmer) har ikke fundet tilstrækkelig Grund til at fravige Udsættelse.

Udsættelse har tilladt Thronfølgeren at aflage Eden paa Grundloven, naar han har fyldt sit 18de Aar, uden dog at behøve ham det. Udsættelse ønsker ikke, at det kunde være sine Ulemper ubetinget at behøve Svand, og at det dog, for at undgaa Interesse af Thronfølgeren; men i saa Fald anser man det dog for naturligt, at denne Ed behøves af Kongen, efterat han har tiltraadt Regeringen. Vi tænke os ikke herved en Gienagelse af Eden, men en hedebedelig Behøvelse i den forenede Rigsdag. Vi foreslaar ogsaa ved Paragraphens Slutning det Tilføje: „men har da staadfast af ham for den første Rigsdag efter Regeringens Tiltraadelse.“

En Minoritet (David, Hansen, Larsen, Schurmann og Ulfing) foreslaar — for saavidt muligt at forhindre den Ridsighed, at Rader ved et Thronfølger udsættelse for i nogen Tid at være uden regjerende Konge —, at der tilføjes Paragraphens Forbindelse følgende Bestemmelse:

„Forinden Kongen tiltraader Regeringen, aflægger han i den forenede Rigsdag følgende Ed:

— — — — —
 Et Rigsdagen ikke samlet ved Thronfølgeren, nedlægges Eden strifstlig i Ministerraadet, og gjentages siden for den forenede Rigsdag.“

Udsættelse Hæderhed (med 11 med 5 Stemmer) anser ikke en saadan Bestemmelse foruden.

En Minoritet (David, Hansen, Larsen, Schurmann) antager, at det i Grundloven der udsættelse, at Kongen frones, da det efter dets Formening er paaføde og stemmende med Folkets Tanke maade, at selve Grundloven indeholder, at Kongen indvies til sit høie Kald ved en hedebedelig Handling, som iverigt ikke forudsættelse ledet med behøvelig Ceremonier, men kan anordnes af Kongen, som han selv finder det paaføde, paa samme Maade som er saadant i den næste Grundlov. Den indstiller derfor, at der tilføjes en Paragraph, saalydende:

„Kongens Krøning fæstet, efter at han er bleven myndig“